CONCLUZIILE AVOCATULUI GENERAL JÁN MAZÁK prezentate la 3 decembrie 2009[1]

I — Introducere

1. Prin prezentul recurs, domnul Ralf Schräder solicită Curții anularea Hotărârii Tribunalului de Primă Instanță (Camera a șaptea) pronunțată la 19 noiembrie 2008 în cauza T-187/06, Schräder/Oficiul Comunitar pentru Soiuri de Plante (OCSP)[2] (denumită în continuare „hotărârea atacată"), prin care Tribunalul a respins acțiunea formulată de domnul Schräder împotriva Deciziei camerei de recurs a OCSP (denumită în continuare „camera de recurs") din 2 mai 2006 (denumită în continuare „decizia atacată") de respingere a cererii de acordare a protecției comunitare a soiurilor de plante, întemeiată pe Regulamentul (CE) nr. 2100/94 al Consiliului din 27 iulie 1994 de instituire a unui sistem de protecție comunitară a soiurilor de plante[3] pentru soiul de plantă SUMCOL 01 (denumit în continuare „soiul candidat").

2. Recursul ridică, în esență, problema dacă Tribunalul a confirmat în mod întemeiat decizia atacată potrivit căreia soiul candidat nu se distinge cu claritate de soiul de referință, care trebuie considerat notoriu.

II — Contextul juridic

3. În temeiul articolului 6 din Regulamentul nr. 2100/94, protecția comunitară a soiurilor de plante este acordată soiurilor care sunt: distincte, omogene, stabile și noi.

4. Potrivit articolului 7 din Regulamentul nr. 2100/94:

„(1) Un soi este considerat distinct dacă se distinge net, prin manifestarea caracteristicilor care rezultă dintr-un genotip sau dintr-o combinație de genotipuri date, de orice alt soi a cărui existență este notorie la data

1 — Limba originală: engleza.
2 — Rep., p. II-3151.
3 — JO L 227, p. 1, Ediție specială, 03/vol. 15, p. 197.

depunerii cererii stabilite în conformitate cu articolul 51.

(2) Existența unui alt soi se consideră ca fiind notorie în cazul în care, la data depunerii cererii stabilite în conformitate cu articolul 51:

(a) a făcut obiectul protecției soiurilor de plante sau este înscris într-un registru oficial al soiurilor, în Comunitate sau într-un stat, sau pe lângă orice organizație interguvernamentală competentă în domeniul respectiv;

(b) se introduce o cerere de acordare a protecției soiurilor de plante pentru acest soi sau de înscriere a acestuia într-un registru oficial, cu condiția ca, între timp, cererea să fi dus la acordarea protecției sau la înscrierea în registru.

Normele de aplicare adoptate în conformitate cu articolul 114 pot conține, cu titlu ilustrativ, alte cazuri considerate notorii."

5. Potrivit articolului 67 din Regulamentul nr. 2100/94, pot fi atacate cu recurs deciziile adoptate de OCSP în temeiul, printre altele, al articolelor 61 și 62.

6. Potrivit articolului 70 din Regulamentul nr. 2100/94:

„(1) Dacă serviciul [OCSP] care a elaborat decizia consideră că recursul este acceptabil și fondat, [OCSP] rectifică decizia. Prezenta dispoziție nu se aplică dacă o altă parte la procedura de recurs se opune reclamantului.

(2) Dacă decizia nu este rectificată în termen de o lună de la primirea memoriului de recurs, [OCSP]:

— decide imediat să înceapă sau să nu înceapă o procedură în temeiul articolului 67 alineatul (2) teza a doua și

— transmite fără întârziere recursul la camera de recurs."

7. Articolul 75 din Regulamentul nr. 2100/94 prevede în ceea ce privește motivarea deciziilor și dreptul de a fi ascultat:

„Deciziile Oficiului sunt motivate. Acestea nu pot fi fondate decât pe motivele și probele pe baza cărora părțile la procedură au luat poziție, oral sau în scris."

8. Potrivit articolului 76 din Regulamentul nr. 2100/94:

„În cursul procedurii inițiate în fața acestuia, [OCSP] procedează la instrumentarea din oficiu a cauzei, în măsura în care faptele fac obiectul examinării prevăzute la articolele 54 și 55. [OCSP] elimină faptele care nu au fost invocate sau dovezile care nu au fost furnizate în termenul stabilit de [OCSP]."

9. Articolele 60, 61, 62 și 63 din Regulamentul (CE) nr. 1239/95 al Comisiei din 31 mai 1995 de stabilire a normelor de aplicare a Regulamentului (CE) nr. 2100/94 al Consiliului privind procedura față de Oficiul Comunitar pentru Soiuri de Plante[4] prevede normele privind ancheta prin OCSP, comisia de experți, cheltuielile referitoare la anchetă și, respectiv, procesul-verbal al procedurii orale și al anchetei.

III — Situația de fapt

10. Hotărârea atacată prezintă faptele care au dat naștere prezentului litigiu după cum urmează:

„10 La 7 iunie 2001, reclamantul, domnul Ralf Schräder, a formulat la OCSP o cerere de protecție comunitară a soiurilor de plante în temeiul Regulamentului nr. 2100/94. Această cerere a fost înregistrată cu numărul 2001/0905.

11 Soiul de plantă pentru care a fost solicitată protecția este soiul de plantă

4 — JO L 121, p. 37, Ediție specială, 03/vol. 17, p. 10.

SUMCOL 01 (denumit în continuare «soiul SUMCOL 01» sau «soiul candidat»), prezentat inițial ca aparținând speciei *Coleus canina*, *Katzenschreck*. Părțile au convenit ulterior că acest soi aparține mai degrabă speciei *Plectranthus ornatus*.

12 În cererea sa, reclamantul a indicat că soiul candidat fusese comercializat deja pe teritoriul Uniunii Europene, inițial în ianuarie 2001, sub numele «Verpiss dich» («cară-te»), dar nu în afara acestui teritoriu. Potrivit reclamantului, acest soi provine din încrucișarea unei plante din specia *Plectranthus ornatus* cu o plantă din specia *Plectranthus ssp*. (plantă numită în germană «Buntnessel», din America de Sud).

13 La 1 iulie 2001, OCSP a însărcinat Bundessortenamt (Oficiul federal pentru soiurile de plante, Germania) să efectueze examinarea tehnică în conformitate cu articolul 55 alineatul (1) din Regulamentul nr. 2100/94.

14 Atât din dosar, cât și din expunerea faptelor cuprinsă în decizia atacată, precum și din susținerile de fapt cuprinse în cererea introductivă și necontestate de OCSP rezultă că, în cursul primului an al procedurii de examinare, concurenții reclamantului s-au opus acordării protecției solicitate. Acești concurenți au susținut că soiul candidat nu era un soi nou de plantă, ci un soi sălbatic originar din Africa de Sud și comercializat de mulți ani în această țară, precum și în Germania.

15 Soiul candidat a fost comparat în primul rând cu un soi de referință furnizat de întreprinderea Unger, concurentă a reclamantului, și clasat de aceasta ca aparținând speciei *Plectranthus comosus*, «asemănătoare cu *ornatus*». A rezultat în mod efectiv că aceste două soiuri nu se disting net. Totuși, Unger nu a putut aduce nicio probă în sensul că soiul de referință era deja cunoscut. În raportul interimar, elaborat în conformitate cu normele UPOV (Uniunea internațională pentru protecția soiurilor de plante), din 28 noiembrie 2002, Bundessortenamt a arătat, așadar, următoarele:

«[…] în acest an, SUMCOL 01 nu se distingea de plantele denumite *Plectranthus ornatus* ale societății Unger. Domnul

Unger nu putea aduce însă nicio dovadă a comercializării plantelor după 1998. Va fi necesar să se efectueze o nouă examinare în 2003.»

16 La 20 martie 2002, dr. Menne, acționând în numele doamnei Heine, examinatoarea Bundessortenamt însărcinată cu efectuarea examinării tehnice, l-a contactat pe domnul E. van Jaarsveld, colaborator al grădinii botanice din Kirstenbosch (Africa de Sud), cu rugămintea de a-i furniza butași sau semințe ale speciilor *Plectranthus comosus* sau *Plectranthus ornatus*, pe care intenționa să le utilizeze ca soiuri de referință. De asemenea, l-a întrebat dacă în Africa de Sud erau disponibile pe piață soiuri din aceste specii.

17 În răspunsul din 25 martie 2002, domnul van Jaarsveld a arătat:

«Speciile *Plectranthus comosus* și *P. ornatus* sunt cultivate în mod obișnuit în țara noastră. Prima specie este considerată acum o plantă sălbatică invazivă și nu mai poate fi vândută în pepiniere. Varietățile multicolore sunt disponibile și sunt cultivate frecvent și cred că înmulțirea acestora este în continuare legală. Specia *P. ornatus* continuă să fie foarte mult utilizată și vândută în pepiniere. Acum, că este toamnă, voi căuta semințe ale acestor două specii. Nefiind vorba despre specii indigene din regiunea noastră, noi nu le cultivăm aici, la Kirstenbosch, și va trebui să încerc să obțin semințe de plante care provin din grădinile particularilor.»

18 Într-o scrisoare din 15 mai 2002, doamna Miller, de la Royal Horticultural Society Garden din Wisley (Regatul Unit), i-a prezentat doamnei Heine următoarele:

«Mă tem că nu avem semințe de *Plectranthus*. Vă sugerez să contactați fie Botanical Society of South Africa, la Kirstenbosch […], fie Silverhill Seeds […], Cape Town, Africa de Sud.

În ceea ce privește *C. Canina*, este practic sigur că este vorba despre specia *Plectranhtus ornatus*, cunoscută în trecut în mod greșit sub numele *P. comosus*. Am adus câteva plante de „*C. canina*" pentru înmulțire și acestea sunt mai mult

sau mai puțin identice cu cele ale speciei *P. ornatus*, pe care o cultiv de mulți ani, precum și cu o plantă pe care am primit-o la începutul anului trecut de la o pepinieră din Marea Britanie în vederea identificării.»

19 Într-o scrisoare din 16 octombrie 2002, domnul van Jaarsveld și-a exprimat punctul de vedere cu privire la o fotografie a soiului candidat, care îi fusese transmisă de doamna Heine, după cum urmează:

«Planta în discuție este fără nicio îndoială *P. ornatus Codd*. Cunosc foarte bine această specie. *P. comosus* este un arbust mare cu frunze păroase, foarte diferite.»

20 La 12 decembrie 2002, Bundessortenamt a primit butașii trimiși de domnul van Jaarsveld și prezentați de acesta ca fiind prelevați din grădina proprie. Întrucât câțiva dintre acești butași nu au supraviețuit, probabil din cauza frigului, Bundessortenamt a înmulțit butașii supraviețuitori pentru a obține butași suplimentari. Plantele astfel obținute au fost cultivate împreună cu plantele din soiul candidat SUMCOL 01 în cursul anului de examinare 2003. La sfârșitul acestei examinări a rezultat că soiul candidat nu prezenta decât diferențe minime față de plantele obținute din butașii trimiși de domnul van Jaarsveld. Potrivit unui mesaj electronic al doamnei Heine din 19 august 2003, diferențele erau într-adevăr «semnificative», dar aproape invizibile.

21 Printr-o scrisoare din 7 august 2003, OCSP l-a informat pe reclamant că, potrivit Bundessortenamt, «există o lipsă de caracter distinctiv al plantelor în raport cu plantele testate la grădina botanică din Kirstenbosch». Părțile nu contestă că aceste plante proveneau de fapt din grădina personală a domnului van Jaarsveld. Această scrisoare preciza de asemenea că, potrivit doamnei Heine, cu ocazia inspectării terenului de experimentare al Bundessortenamt, reclamantul nu a fost în măsură să identifice soiul său SUMCOL 01.

22 În septembrie 2003, reclamantul a prezentat observațiile sale în răspunsul la rezultatele examinării tehnice. Bazându-se, pe de o parte, pe rezultatele călătoriei sale de investigație în Africa de Sud, efectuată între 29 august și 1 septembrie 2003, și, pe de altă parte, pe rezultatele vizitei sale la grădina botanică din Meise

(Belgia), efectuată la 15 septembrie 2003, acesta s-a declarat convins că plantele care provin din grădina domnului van Jaarsveld, utilizate pentru comparație, nu aparțineau soiului de referință, ci chiar soiului SUMCOL 01. Pe de altă parte, reclamantul a exprimat îndoieli cu privire la notorietatea soiului de referință.

23 Raportul final al Bundessortenamt din 9 decembrie 2003, elaborat în conformitate cu normele UPOV, a fost transmis reclamantului pentru observații printr-o scrisoare a OCSP din 15 decembrie 2003. Acest raport concluzionează în sensul lipsei caracterului distinctiv al soiului candidat SUMCOL 01 în raport cu soiul de referință *Plectranthus ornatus* din Africa de Sud (van Jaarsveld).

24 Reclamantul a prezentat ultimele observații cu privire la acest raport la 3 februarie 2004.

25 Prin Decizia R 446 din 19 aprilie 2004 (denumită în continuare «decizia de respingere»), OCSP a respins cererea de protecție comunitară pentru motivul lipsei caracterului distinctiv al soiului SUMCOL 01 în sensul articolului 7 din Regulamentul nr. 2100/94.

26 În ceea ce privește în special condiția referitoare la notorietatea soiului de referință, OCSP s-a exprimat în decizia de respingere după cum urmează:

«În cursul examinării tehnice, soiul „SUMCOL 01” nu se distingea net, din punctul de vedere al expresiei caracteristicilor observate, de materialul de referință *Plectranthus ornatus* din Africa de Sud, care, la momentul introducerii cererii (7 iunie 2001), era notoriu.

[…]

Domnul van Jaarsveld a declarat că grădina botanică din Kirstenbosch cultiva cu prioritate speciile indigene. *P. ornatus* nu era o plantă indigenă din Africa de Sud, fapt care explică de ce această specie nu este cultivată în grădina botanică. Soiul

[de referință] se află totuși pe piață și este vândut în magazinele de produse de grădinărit din Africa de Sud, astfel încât poate fi găsit în grădinile particularilor, precum cea a domnului van Jaarsveld. Având în vedere că acest soi este disponibil pe piață și poate fi găsit în grădinile particularilor, trebuie considerat ca fiind notoriu.

[OCSP] nu are niciun motiv să se îndoiască de originea materialului vegetal astfel cum este indicată de domnul van Jaarsveld.»

27 La 11 iunie 2004, reclamantul a formulat un recurs la camera de recurs a OCSP împotriva deciziei de respingere. Cu aceeași ocazie, acesta a solicitat posibilitatea de a consulta actele dosarului. Această cerere a fost admisă în totalitate la 25 august 2004, respectiv cu cinci zile înainte de expirarea termenului de patru luni prevăzut la articolul 69 din Regulamentul nr. 2100/94 pentru depunerea unui memoriu care expune motivele de recurs. Cu toate acestea, reclamantul a depus un astfel de memoriu la 30 august 2004.

28 Decizia de respingere nu a făcut obiectul unei revizuiri prejudiciale în temeiul articolului 70 din Regulamentul nr. 2100/94 într-un termen de o lună de la primirea memoriului de recurs, prevăzut de această dispoziție. Printr-o scrisoare din 30 septembrie 2004, OCSP l-a informat totuși pe reclamant despre hotărârea sa din aceeași zi «de a-și amâna decizia» cu două săptămâni începând cu această dată pentru motivul că i se pare utilă efectuarea de noi investigații.

29 La 8 octombrie 2004, domnul van Jaarsveld a adus OCSP următoarele precizări:

«*Plectranthus ornatus* a fost descrisă de dr. L. E. Codd în „Plectranthus and allied genera in southern Africa" [Bothalia 11, 4: paginile 393-394 (1975)]. În diagnoza sa, dr. Codd stabilește că „aceasta crește pe stânci în locuri semiumbroase, la o înălțime cuprinsă între 1 000 și 1 500 de metri, din Etiopia până în Tanzania. Ea este cultivată și semiaclimatizată în Africa de Sud." Prin urmare, pot afirma și confirma, împreună cu dr. Codd, că această plantă se află în comerțul nostru local de peste 30 de ani. În 1975 era deja utilizată și comercializată pe scară largă, însă sub numele *P. neochilus*. În prezent, *Plectranthus ornatus* poate fi găsită în grădini pretutindeni în Africa de Sud și este răspândită în comerțul horticol.»

30 La 13 octombrie 2004, OCSP a adresat noi întrebări domnului van Jaarsveld, cu privire la locul și la data prelevării butașilor, la dovada cumpărării acestora, la sursele alternative de achiziție și la originile posibile ale materialului vegetal european, precum și la trimiterea la lucrarea scrisă de dr. Codd.

31 La 15 octombrie 2004, domnul van Jaarsveld a răspuns după cum urmează:

«Plantele în discuție nu au fost cumpărate – este o clonă obișnuită pe care oamenii o cultivă pretutindeni în Cape Town și în Republica Africa de Sud (RAS). Plantele pe care le-am trimis proveneau din grădina mea personală (locuiesc și lucrez la grădina botanică Kirstenbosch), în urmă cu câțiva ani am primit, din grădina unui prieten din Plumstead, un butaș, care era distribuit prin comerțul horticol. Noi aveam chiar obiceiul de a o cultiva în grădina noastră botanică sub numele *P. neochilus*, însă după ce am descoperit că este o specie străină, am eradicat-o din grădina botanică din Kirstenbosch, întrucât noi nu cultivăm decât plante din RAS. Această clonă este disponibilă în pepiniere pretutindeni în RAS și se găsește în comerțul horticol de aici de la începutul anilor '70. Eu lucrez cu *Plectr*. de mulți ani și sunt bine familiarizat cu această clonă; aceasta nu este produsă dintr-o sămânță și, prin urmare, având aceeași origine genetică, este o clonă unică.

Vă voi trimite o copie a paginilor relevante din lucrarea scrisă de dr. Codd.»

32 OCSP a contactat de asemenea Ministerul Agriculturii din RAS, făcând referire la opinia exprimată de domnul van Jaarsveld și solicitând mai multe informații privind disponibilitatea speciei *Plectranthus ornatus*.

33 În răspunsul din 2 noiembrie 2004, doamna J. Sadie, de la ministerul respectiv, a arătat următoarele:

«M-am consultat cu un alt expert în domeniul plantei *Plectranthus*, dr. Gert Brits, care este și ameliorator.

În primul rând, *Plectranthus* este unul dintre genurile care fac parte din domeniul de activitate al domnului Ernst van Jaarsveld de mulți ani, motiv pentru care acesta este într-adevăr expert în ceea ce privește acest gen, iar informațiile pe care acesta le furnizează sunt demne de încredere.

Lucrarea lui L. E. Codd din 1975, „*Plectranthus* (Labiataea) and allied genera in southern Africa", Bothalia 11(4): 371-442, amintește *P. ornatus* ca o plantă cultivată și semiaclimatizată în Africa de Sud. Acest lucru este confirmat de Andrew Hankey în articolul său apărut în numărul 21 al revistei *Plantlife* , din septembrie 1999, „The genus *Plectranthus* in South Africa: diagnostic characters and simple fields keys", p. 8-15.

În al doilea rând, *Plectranthus ornatus* este o specie originară din Africa tropicală (Tanzania și Kenya). Această specie este foarte apropiată de specia din Africa de Sud, *P. neochilus*, diferențele constând în inflorescența mai lungă a acesteia din urmă și vârful rotunjit al frunzei de *P. ornatus*. S-ar părea că pepinieriștii confundă cele două specii. Întrucât, în cea mai mare parte, pepinieriștii nu sunt botaniști calificați, aceștia se bazează pe alte persoane pentru identificarea plantelor și foarte puțini dintre ei cunosc distincția subtilă dintre specii precum cele două menționate.

Realitatea este că această specie este originară din Africa și că, dacă plantele, chiar originare din grădini ale particularilor, nu pot fi distinse de un soi pentru care se solicită acordarea unei protecții pentru ameliorator, aceasta înseamnă că „soiul" nu este unic.

La Pretoria Herbarium se găsesc specimene uscate de *P. ornatus*, prelevate dintr-o grădină în 1960. Găsim confirmarea specimenelor uscate, prelevate dintre plantele aclimatizate și plantele de grădină din Africa de Sud, în lucrarea recentă a dr. H. F. Glen, „Cultivated Plants of southern Africa – names, common names, literature", 2002, p. 326.

[…] Putem stabili surse de producție a *P. ornatus*, dar pentru aceasta va fi nevoie de timp. Cu toate acestea, pot să mă refer la pepinieriștii de la Rodene Wholesale Nursery din Port Elizabeth, care s-au plâns în legătură cu înregistrarea unui soi de *P. neochilus* în Statele Unite, întrucât, pe baza imaginilor, nu puteau să o distingă de *P. neochilus* standard, pe care o cultivă de aproape 15 ani.»

34 La 10 noiembrie 2004, OCSP a decis să nu rectifice decizia de respingere în temeiul procedurii de revizuire prejudicială prevăzute la articolul 70 din Regulamentul nr. 2100/94 și a transmis recursul la camera de recurs. OCSP a arătat că problema esențială era aceea dacă materialul vegetal al soiului de referință trimis la Bundessortenamt de către domnul van Jaarsveld era, astfel cum susținea reclamantul, un material din soiul SUMCOL 01 exportat din Germania în Africa de Sud. OCSP a răspuns negativ la această întrebare, întemeindu-se pe examinarea tehnică a Bundessortenamt, care a revelat existența unor diferențe între soiul candidat și soiul de referință în ceea ce privește înălțimea plantei, lățimea frunzei și lungimea tubului corolei.

35 În răspunsul scris din 8 septembrie 2005 la o întrebare adresată de camera de recurs, OCSP a recunoscut că schimbarea de climă și de sit poate determina anumite reacții din partea plantelor și că, astfel cum a explicat Bundessortenamt, nu poate fi, așadar, complet exclusă ipoteza ca soiurile care prezintă diferențe atât de mici precum soiul candidat și soiul de referință să aparțină aceluiași soi.

36 Părțile au fost ascultate de camera de recurs în cadrul ședinței din 30 septembrie 2005. Din procesul-verbal al acestei ședințe rezultă că doamna Heine a asistat la ședință ca reprezentantă a OCSP. Aceasta a declarat, printre altele, că, din cei șase butași trimiși de domnul van Jaarsveld, numai patru au supraviețuit transportului. Pentru a exclude posibilitatea ca diferențele dintre soiul candidat și soiul de referință să se datoreze factorilor de mediu, au fost obținuți butași noi, care au fost utilizați ca soi de referință. Potrivit doamnei Heine, întrucât aceștia erau butași din a doua generație, diferențele constatate trebuiau puse pe seama genotipului.

37 Din procesul-verbal al ședinței rezultă de asemenea că, la finalul acesteia, camera de recurs nu era ferm convinsă de notorietatea soiului de referință. Fără a pune în discuție credibilitatea și expertiza tehnică a domnului van Jaarsveld, camera de recurs a apreciat că anumite afirmații în acest sens ale acestuia nu erau suficient de susținute, astfel încât a considerat necesară efectuarea unei vizite pe teren, în Africa de Sud, de către unul dintre membrii săi, în temeiul măsurilor prevăzute la articolul 78 din Regulamentul nr. 2100/94.

38 […]

39 La 27 decembrie 2005, camera de recurs a adoptat măsura în discuție pe cale de ordonanță. Camera de recurs a condiționat executarea acestei măsuri de plata de către reclamant a unui avans de 6 000 de euro pentru cheltuieli, potrivit articolului 62 din Regulamentul (CE) nr. 1239/95 […].

40 Într-un memoriu din 6 ianuarie 2006, reclamantul a arătat că nu era obligat să aducă dovezi și că nu se afla la originea măsurii dispuse. Acesta a subliniat că îi revenea OCSP obligația de stabilire a caracterului distinctiv în sensul articolului 7 din Regulamentul nr. 2100/94. Pentru acest motiv, în opinia reclamantului, o «călătorie de recunoaștere» în Africa de Sud nu era de conceput decât în temeiul articolului 76 din Regulamentul nr. 2100/94. În acest temei, nu îi revenea obligația de plăti un avans pentru cheltuieli.

41 Prin Decizia din 2 mai 2006 (cauza A 003/2004, denumită în continuare «decizia atacată»), camera de recurs a respins recursul îndreptat împotriva deciziei de respingere. Aceasta a considerat, în esență, că soiul SUMCOL 01 nu putea fi distins în mod clar de un soi de referință notoriu la momentul introducerii cererii.

42 În ceea ce privește neexecutarea măsurii adoptate pe cale de ordonanță, la pagina 20 din decizia respectivă, camera de recurs a arătat următoarele:

«Camera de recurs nu a adoptat ordonanța cu privire la măsura referitoare la identitatea și la notorietatea soiului de referință care provine din grădina domnului van Jaarsveld pentru că, după ce avut îndoieli cu privire la aspectele citate anterior, aceasta a fost convinsă, în cele din urmă, că soiul utilizat cu titlu de comparație era soiul de referință, iar nu SUMCOL 01, și că soiul de referință era notoriu la data formulării cererii.

Pentru acest motiv, faptul că reclamantul nu a plătit avansul pentru cheltuieli, legat de măsura respectivă, nu este un factor cauzal în decizia de a nu îndeplini această măsură.»”

IV — Procedura în fața Tribunalului și hotărârea atacată

11. Prin cererea depusă la 18 iulie 2006, domnul Schräder a formulat în fața Tribunalului

o acțiune având ca obiect anularea deciziei atacate. Acțiunea se întemeia, în esență, pe opt motive prin care se invocau încălcarea Regulamentului nr. 2100/94 – mai exact a articolului 62 coroborat cu articolul 7 alineatele (1) și (2), cu articolul 67 alineatul (2), cu articolul 70 alineatul (2), cu articolul 75 și cu „interdicția generală de a lua decizii prin surprindere într-un stat de drept", cu articolul 76 și cu articolul 88 –, precum și încălcarea articolului 60 alineatul (1) și a articolului 62 alineatul (1) din Regulamentul nr. 1239/95.

12. Prin hotărârea atacată, după ce a respins fiecare dintre aceste motive ca neîntemeiate, inoperante sau lipsite de relevanță, Tribunalul a respins acțiunea ca nefondată și l-a obligat pe domnul Schräder la plata cheltuielilor de judecată.

V — Concluziile părților în fața Curții

13. Domnul Schräder solicită Curții:

— anularea Hotărârii Tribunalului de Primă Instanță (Camera a șaptea) pronunțate la 18 noiembrie 2008 în cauza T-187/06;

— admiterea cererii depuse de recurent în primă instanță, de anulare a Deciziei camerei de recurs a OCSP din 2 mai 2006 (cauza A 003/2004).

În ceea ce privește al doilea punct, în subsidiar:

— trimiterea cauzei la Tribunal spre rejudecare;

— obligarea OCSP la plata cheltuielilor de judecată efectuate în această procedură, în procedura desfășurată în fața Tribunalului și în procedura desfășurată în fața camerei de recurs.

14. OCSP solicită Curții:

— respingerea recursului;

— obligarea domnului Schräder la plata cheltuielilor de judecată efectuate în procedurile desfășurate în fața Tribunalului și a Curții.

17. Al doilea motiv este structurat pe cinci aspecte și se întemeiază pe alte încălcări ale dreptului comunitar, pe contradicții vădite și pe alte erori de procedură, în special în măsura în care Tribunalul a confirmat că descrierea detaliată a unui soi de plantă în literatura științifică poate fi luată în considerare pentru a stabili dacă un soi candidat este notoriu.

VI — Recursul

A — *Observații preliminare*

15. În susținerea recursului, domnul Schräder invocă două motive de drept care se împart la rândul lor în mai multe aspecte distincte.

16. Prin intermediul primului motiv, care cuprinde șase aspecte, domnul Schräder susține, în esență, că, atunci când a examinat decizia atacată, Tribunalul a săvârșit o serie de vicii de procedură prin faptul că a impus cerințe exagerate în ceea ce privește argumentarea sa, a ajuns la concluzii contradictorii, a încălcat dreptul său de a fi ascultat în justiție, a efectuat constatări de fapt vădit incorecte și a denaturat fapte și mijloace de probă.

18. În ceea ce privește OCSP, acesta apreciază că motivele pe care se întemeiază prezentul recurs trebuie declarate inadmisibile deoarece sunt îndreptate în întregime împotriva aprecierii faptelor și a elementelor de probă, astfel cum a fost efectuată de Tribunal. În orice caz, OCSP contestă fiecare dintre argumentele invocate de domnul Schräder și afirmă că motivele sale trebuie respinse ca nefondate.

19. În acest context, întrucât prezentul recurs ridică într-adevăr probleme de admisibilitate și deoarece cele două părți la procedură au formulat comentarii cu privire la întinderea controlului judiciar exercitat în cauzele referitoare la acordarea protecției comunitare a soiurilor de plante în temeiul Regulamentului nr. 2100/94, pare adecvată formularea unor observații generale privitoare la rolul instanțelor comunitare în aceste cauze și la limitele competențelor acestora.

20. Trebuie reținut încă de la început că deciziile adoptate de OCSP cu privire la acordarea sau la refuzul protecției comunitare a soiurilor de plante pot fi supuse – în afara posibilității unei revizuiri prejudiciale efectuate de serviciul OCSP care a elaborat chiar decizia avută în vedere – unui sistem de control pe trei niveluri, un prim recurs „intern" putând fi formulat în fața camerei de recurs. În urma acestei proceduri administrative există, astfel cum rezultă din articolul 73 alineatele (1) și (2) din Regulamentul nr. 2100/94, posibilitatea unui control jurisdicțional efectuat de Tribunal și, în temeiul articolului 225 CE, de Curtea de Justiție în cazul unui recurs.

21. În această privință, trebuie să se țină seama de faptul că, la fiecare nivel, obiectul controlului este diferit. În ceea ce privește camera de recurs, din articolele 71 și 72 din Regulamentul nr. 2100/94 rezultă că aceasta poate reexamina cauza și adopta o decizie și că, procedând în acest mod, poate să exercite ea însăși competențele OCSP. Astfel, camera de recurs este abilitată să efectueze o nouă examinare de fond completă a recursului, atât în drept, cât și în fapt[5].

22. Tribunalul are competența să controleze legalitatea unei decizii a camerei de recurs, împotriva căreia s-a formulat o acțiune. În consecință, acesta examinează dacă, la momentul în care camera de recurs[6] a adoptat decizia respectivă, aceasta era viciată de unul dintre motivele menționate la articolul 73 alineatul (1) din Regulamentul nr. 2100/94, și anume de necompetență, de vicii de procedură, de nerespectarea tratatului, a acestui regulament și a oricărei alte norme de drept privind aplicarea acestora sau pentru deturnare de putere.

23. În schimb, recursul formulat în fața Curții în temeiul articolului 225 CE are ca obiect legalitatea deciziei sau a hotărârii Tribunalului. În cadrul prezentului recurs, Curtea nu are, în consecință, nicio competență pentru a controla decizia adoptată de camera de recurs și nici, *a fortiori*, decizia adoptată inițial de OCSP. Procedura de recurs nu are ca obiect nici reexaminarea generală a acțiunii formulate în fața Tribunalului. Astfel cum rezultă dintr-o jurisprudență constantă, competența Curții în cadrul unui recurs este limitată la aprecierea soluției legale a Tribunalului – cu excluderea, în principiu, a oricărei constatări de fapt – pronunțate cu privire la motivele dezbătute în fața acestei instanțe[7].

5 — În această privință, poate fi efectuată o paralelă cu sistemul de control instituit prin Regulamentul (CE) nr. 40/94 al Consiliului din 20 decembrie 1993 privind marca comunitară (JO 1994, L 11, p. 1, Ediție specială, 17/vol. 1, p. 146): a se vedea în special Hotărârea din 13 martie 2007, OAPI/Kaul (C-29/05 P, Rep., p. I-2213, punctele 56 și 57).

6 — A se vedea în acest context Hotărârea Kaul, citată la nota de subsol 5, punctele 53 și 54; a se vedea de asemenea Hotărârea din 11 mai 2006, Sunrider/OAPI (C-416/04 P, Rec., p. I-4237, punctul 55).

7 — A se vedea în acest sens Hotărârea din 1 iunie 1994, Comisia/Brazzelli Lualdi și alții (C-136/92 P, Rec., p. I-1981, punctul 59), și Hotărârea din 21 februarie 2008, Comisia/Girardot (C-348/06 P, Rep., p. I-833, punctul 49).

24. În plus, astfel cum a observat Tribunalul în considerațiile preliminare din cuprinsul punctelor 59-62 din hotărârea atacată, atunci când controlează actele administrative ale instituțiilor comunitare, instanțele comunitare sunt supuse de asemenea anumitor limite în ceea ce privește „profunzimea" controlului care trebuie efectuat.

25. În această privință, din jurisprudența Curții rezultă că, atunci când autoritățile comunitare sunt chemate, în exercitarea competențelor lor, să procedeze la evaluări complexe de natură tehnică, științifică, economică sau socială, trebuie să se recunoască acestora o anumită marjă de apreciere[8]. Din jurisprudență rezultă de asemenea că, atunci când controlează o decizie administrativă întemeiată pe o astfel de evaluare, instanța comunitară nu trebuie să înlocuiască aprecierea autorității competente cu propria apreciere. În consecință, controlul jurisdicțional efectuat în aceste domenii trebuie să se limiteze la a verifica dacă măsura în cauză nu este afectată de o eroare vădită sau de un abuz de putere ori dacă autoritatea în discuție nu și-a depășit în mod evident limitele puterii sale de apreciere[9]. În special, astfel cum a observat Tribunalul la punctul 61 din hotărârea atacată, instanța comunitară trebuie să verifice, în aceste cazuri, exactitatea materială a elementelor de probă invocate, fiabilitatea și coerența lor, și să controleze dacă aceste elemente constituie ansamblul datelor relevante care trebuie să fie luate în considerare pentru evaluarea situației complexe avute în vedere[10].

26. Considerăm că această jurisprudență este aplicabilă de asemenea în ceea ce privește acordarea protecției comunitare a soiurilor de plante, în măsura în care totuși o decizie administrativă în domeniu este rezultatul unei evaluări complexe de tipul celei vizate de jurisprudența menționată, cum este fără îndoială cazul, astfel cum a afirmat Tribunalul la punctele 63-66 din hotărârea atacată, atunci când este vorba despre aprecierea caracterului distinctiv al unui soi de plantă, în lumina criteriilor prevăzute la articolul 7 alineatul (1) din Regulamentul nr. 2100/94.

8 — A se vedea în acest sens, printre altele, Hotărârea din 14 ianuarie 1997, Spania/Comisia (C-169/95, Rec., p. I-135, punctul 34), Hotărârea din 19 noiembrie 1998, Regatul Unit/Consiliul (C-150/94, Rec., p. I-7235, punctul 49), Hotărârea din 14 decembrie 2000, Italia/Comisia (C-99/99, Rec., p. I-11535, punctul 26), Hotărârea din 12 martie 2002, Omega Air (C-27/00 și C-122/00, Rec., p. I-2569, punctul 65), Hotărârea din 29 aprilie 2004, Italia/Comisia (C-372/97, Rec., p. I-3679, punctul 83), și Hotărârea din 12 octombrie 2004, Nicoli (C-87/00, Rec., p. I-9357, punctul 37).

9 — A se vedea în acest sens Ordonanța președintelui Curții din 11 aprilie 2001, Comisia/Bruno Farmaceutici și alții [C-474/00 P(R), Rec., p. I-2909, punctul 90], Hotărârea din 18 decembrie 2007, Cementbouw Handel & Industrie/Comisia (C-202/06 P, Rep., p. I-12129, punctul 53), și Hotărârea din 2 iulie 2009, Bavaria și Bavaria Italia (C-343/07, Rep., p. I-5491, punctul 82).

10 — A se vedea în acest sens Hotărârea din 18 iulie 2007, Industrias Químicas del Vallés/Comisia (C-326/05 P, Rep., p. I-6557, punctele 76 și 77), și Hotărârea din 22 noiembrie 2007, Spania/Lenzing (C-525/04 P, Rep., p. I-9947, punctul 57).

27. Acestea fiind spuse, având în vedere că diferitele aspecte ale motivelor pe care se întemeiază domnul Schräder în parte se suprapun și în parte se repetă, trebuie examinate împreună (i) primul și al doilea aspect al primului motiv și (ii) al treilea, al patrulea și al cincilea aspect ale acestui motiv. În mod similar, primul, al doilea și al treilea aspect ale celui de al doilea motiv vor fi examinate împreună.

B — *Motive de drept*

1. Primul motiv

a) Primul și al doilea aspect ale primului motiv privesc constatările Tribunalului referitoare la problema dacă soiul de referință și soiul candidat erau de fapt același soi.

i) Principalele argumente

28. Prin intermediul primului aspect al primului motiv, domnul Schräder contestă constatările Tribunalului de la punctele 76, 79 și 131 din hotărârea atacată, referitoare la declarațiile doamnei Heine cu privire la problema dacă soiul de referință van Jaarsveld era într-adevăr identic cu soiul candidat SUMCOL 01. Domnul Schräder susține, în primul rând, că Tribunalul a considerat în mod greșit la punctul 131 din hotărârea atacată că nu a prezentat niciun element de probă în sprijinul susținerii sale în sensul că declarațiile doamnei Heine ar fi fost consemnate în mod incomplet în decizia atacată. În al doilea rând, procesul-verbal al ședinței din 30 septembrie 2005 desfășurate în fața camerei de recurs, menționat la punctul 79 din hotărârea atacată, nu poate furniza dovada definitivă a declarațiilor efectuate de părți la ședință, întrucât a fost realizat cu încălcarea articolului 63 alineatul (2) din Regulamentul nr. 1239/95. În al treilea rând, de asemenea în cuprinsul punctului 79 din hotărârea atacată, Tribunalul s-a întemeiat pe elemente de probă care nu se găseau în dosar și a denaturat astfel probele și și-a întemeiat constatările pe o simplă presupunere în ceea ce privește mesajul electronic al doamnei Heine.

29. Al doilea aspect al primului motiv este întemeiat pe erori de procedură legate de constatările Tribunalului de la punctele 36, 71, 73, 74, 79 și 131 din hotărârea atacată, potrivit cărora soiul de referință van Jaarsveld și soiul candidat nu erau de fapt identice. În opinia domnului Schräder, Tribunalul nu putea să afirme în mod rezonabil la punctul 73

din hotărârea atacată că elementele de ordin general care i-au fost prezentate nu sunt suficiente pentru a respinge concluzia la care a ajuns Bundessortenamt, conform căreia diferențele observate între soiul de referință van Jaarsveld și soiul candidat SUMCOL 01 nu puteau fi atribuite unor factori de mediu.

30. În această privință, domnul Schräder afirmă, în primul rând, că Tribunalul a impus exigențe excesive cu privire la argumentarea sa și a încălcat astfel principiile care guvernează instrumentarea cauzei. În special, având în vedere timpul care s-a scurs deja de la examinarea plantelor, acestuia îi era imposibil să furnizeze elemente de probă mai concrete pentru a combate susținerile doamnei Heine formulate cu ocazia ședinței desfășurate în fața camerei de recurs. În plus, domnul Schräder observă că Tribunalul a indicat la punctul 130 din hotărârea atacată că doamna Heine a efectuat declarațiile în calitate de parte la procedură, și nu în calitate de martor sau de expert. Întrucât domnul Schräder a contestat aceste declarații, camera de recurs și Tribunalul nu aveau dreptul să acorde mai multă importanță declarațiilor OCSP, neacceptând probele propuse de el. Prin refuzarea în mod general a probelor propuse de domnul Schräder, Tribunalul a încălcat dreptul acestuia de a fi ascultat.

31. În al doilea rând, domnul Schräder susține că prin formularea concluziei contestate, cuprinsă la punctul 74 din hotărârea atacată, potrivit căreia elementele invocate de el nu erau suficient de concrete, Tribunalul a denaturat faptele și dovezile. În special, Tribunalul a ignorat faptul că, la ședința din fața camerei de recurs, domnul Schräder a formulat comentarii cu privire la soiurile comparate în 2003, iar în observațiile sale scrise din 14 octombrie 2005, comentarii referitoare la diferențele specifice dintre soiurile comparate. În sfârșit, Tribunalul a ignorat propunerea sa de la punctul 43 din cerere, aceea de a furniza un raport de expertiză în sprijinul afirmației sale conform căreia aceste diferențe puteau fi explicate prin reproducerea de către Bundessortenamt a soiului de referință.

ii) Apreciere

32. Am dori să amintim de la început jurisprudența constantă, potrivit căreia Tribunalul este singurul competent, pe de o parte, să constate faptele, cu excepția cazului în care inexactitatea materială a constatărilor sale ar rezulta din înscrisurile aflate la dosar, și, pe de altă parte, să aprecieze aceste fapte. Odată ce Tribunalul a constatat sau a apreciat faptele, Curtea este competentă, în temeiul articolului 225 CE, să exercite un control asupra calificării juridice a acestor fapte și asupra

consecințelor juridice care au fost stabilite de Tribunal pe baza acestora[11].

33. Astfel, Curtea nu este competentă să se pronunțe asupra situației de fapt și nici, în principiu, să examineze probele pe care Tribunalul le-a reținut în susținerea acesteia. Într-adevăr, din moment ce aceste probe au fost obținute în mod legal și au fost respectate principiile generale ale dreptului, precum și normele de procedură aplicabile în materie de sarcină a probei și de administrare a probelor, numai Tribunalul are competența de a aprecia valoarea care trebuie să fie atribuită elementelor care i-au fost prezentate. Prin urmare, această apreciere nu constituie, cu excepția cazului denaturării acestor elemente, o problemă de drept supusă ca atare controlului Curții[12].

34. Pe de altă parte, este necesar să se plaseze motivele în discuție în contextul lor în ceea ce privește hotărârea atacată.

35. În pasajele din hotărârea atacată la care se raportează aceste motive, Tribunalul a respins ca nefondat primul aspect al primului motiv prezentat în fața sa, prin intermediul căruia domnul Schräder a susținut că în mod greșit OCSP și camera de recurs au considerat că soiul SUMCOL 01 este lipsit de caracter distinctiv în sensul articolului 7 alineatul (1) din Regulamentul nr. 2100/94.

36. Tribunalul a afirmat la punctul 73 din hotărârea atacată că elementele invocate de domnul Schräder nu sunt suficiente pentru a stabili că Bundessortenamt și, ulterior acestuia, OCSP, precum și camera de recurs ar fi comis o eroare vădită de apreciere care să poată conduce la anularea deciziei atacate.

37. Prin intermediul celor două aspecte ale primului motiv de recurs se contestă această concluzie, în esență, din două puncte de vedere: în primul rând, în măsura în care Tribunalul a indicat la punctul 74 din hotărârea atacată că elementele prezentate de domnul Schräder cu privire la efectul factorilor de mediu nu erau suficiente pentru respingerea concluziei contrare la care a ajuns Bundessortenamt și, în al doilea rând, în măsura în care Tribunalul nu a acceptat, la punctele 77-79, argumentele invocate de domnul Schräder pe

11 — A se vedea în acest sens, în special, Hotărârea din 6 aprilie 2006, General Motors/Comisia (C-551/03 P, Rec., p. I-3173, punctul 51), Hotărârea din 22 mai 2008, Evonik Degussa/Comisia și Consiliul (C-266/06 P, punctul 72), și Hotărârea din 18 decembrie 2008, Coop de France bétail et viande și alții/Comisia (C-101/07 P și C-110/07 P, Rep., p. I-10193, punctul 58).

12 — A se vedea în acest sens Hotărârile citate la nota de subsol 11, Coop de France bétail et viande și alții/Comisia (punctul 59), General Motors/Comisia (punctul 52) și Evonik Degussa/Comisia și Consiliul (punctul 73).

baza declarațiilor făcute de doamna Heine la ședința desfășurată în fața camerei de recurs și într-un mesaj electronic adresat OCSP.

38. În măsura în care domnul Schräder urmărește să demonstreze că Tribunalul nu putea concluziona în mod rezonabil că faptele și împrejurările menționate mai sus nu erau suficiente pentru respingerea concluziei la care a ajuns Bundessortenamt și care a fost confirmată de camera de recurs, acesta, cu toate că invocă în mod formal erori de drept, în realitate pune în discuție aprecierile de fapt ale Tribunalului cu privire la acest aspect și contestă valoarea probatorie pe care Tribunalul a recunoscut-o acestor fapte.

39. În aceste condiții, în lumina jurisprudenței citate anterior[13], primul și al doilea aspect ale primului motiv trebuie considerate inadmisibile.

40. În măsura în care domnul Schräder susține că Tribunalul a denaturat faptele și elementele de probă atunci când a apreciat argumentele întemeiate pe declarațiile doamnei Heine și pe impactul posibil al factorilor de mediu asupra diferențelor dintre soiul de referință și soiul candidat, Curtea consideră, potrivit unei jurisprudențe constante, că o denaturare a elementelor de probă are loc dacă, fără a fi necesar să se recurgă la noi elemente de probă, aprecierea elementelor de probă existente apare ca fiind vădit greșită[14].

41. Cu toate acestea, argumentele vizate în contextul primului și al celui de al doilea aspect ale primului motiv se limitează să conteste, în diferite privințe, aprecierea faptelor de Tribunal și, în special în ceea ce privește concluzia de la punctul 74 din hotărârea atacată, caracterul incomplet al acestei aprecieri. Domnul Schräder nu a demonstrat însă în ce mod a denaturat Tribunalul elementele de probă, în sensul jurisprudenței citate anterior. În această privință, este necesar să se rețină că a demonstra împrejurarea că Tribunalul ar fi putut sau, potrivit domnului Schräder, ar fi trebuit să aprecieze elementele de probă într-un mod diferit și să recunoască o valoare diferită acestor fapte, nu echivalează cu a dovedi că aprecierea de către Tribunal a acestor fapte și elemente de probă este vădit incorectă.

13 — A se vedea punctele 32 și 33 de mai sus.

14 — A se vedea în acest sens, printre altele, Hotărârea din 18 ianuarie 2007, PKK și KNK/Consiliul (C-229/05 P, Rep., p. I-439, punctul 37), Hotărârea din 18 iulie 2007, Industrias Químicas del Vallés/Comisia (citată la nota de subsol 10, punctul 60), și Hotărârea din 8 mai 2008, Eurohypo/OAPI (C-304/06 P, Rep., p. I-3297, punctul 34).

42. În afară de aceasta, nu considerăm că sunt întemeiate susținerile potrivit cărora, în pasajele în cauză din hotărârea atacată, Tribunalul a încălcat normele de procedură care reglementează sarcina probei și administrarea probelor.

43. În primul rând, este important să se țină seama de faptul că nu era de competența Tribunalului să procedeze el însuși la o evaluare completă cu privire la aspectul dacă soiul SUMCOL 01 este lipsit de caracter distinctiv în sensul articolului 7 alineatul (1) din Regulamentul nr. 2100/94. Tribunalul avea mai degrabă sarcina să examineze dacă, atunci când a efectuat această evaluare, camera de recurs a săvârșit o eroare vădită [15].

44. În al doilea rând și în special în ceea ce privește aprecierea referitoare la declarațiile doamnei Heine, chiar presupunând, astfel cum susține domnul Schräder, că procesul-verbal al ședinței nu a fost supus aprobării părților, contrar articolului 63 alineatul (2) din Regulamentul nr. 1239/95, această eroare de procedură nu este suficientă, ca atare, pentru a pune în discuție trimiterea la acest proces-verbal, pe care Tribunalul a efectuat-o la punctul 79 din hotărârea atacată. În plus, nu este de competența Curții în cadrul recursului, ci a Tribunalului să stabilească dacă declarațiile doamnei Heine au fost preluate în mod incomplet în decizia atacată, ceea ce, la punctul 131 din hotărârea atacată, Tribunalul a reținut ca nedovedit, fără a săvârși o eroare vădită de apreciere [16]. În sfârșit, la punctul 79 din hotărârea atacată, Tribunalul a indicat motivul pentru care, în opinia sa, în aprecierea globală a elementelor de probă, nu era necesar să se acorde o importanță deosebită declarației doamnei Heine din mesajul electronic din 20 iunie 2005. Prin aceasta, în cadrul exercitării competenței exclusive de apreciere a elementelor de probă, Tribunalul a stabilit valoarea probatorie care trebuia recunoscută acestei declarații și nu s-a demonstrat că, procedând în acest mod, Tribunalul a încălcat normele referitoare la administrarea probelor sau la sarcina probei.

45. Considerăm că acest lucru este valabil și în ceea ce privește (i) luarea în considerare de către Tribunal a declarațiilor făcute de doamna Heine cu ocazia ședinței desfășurate în fața camerei de recurs și (ii) concluzia cuprinsă la punctul 74 din hotărârea atacată. Referitor în special la acest din urmă punct, nu se poate spune că Tribunalul, astfel cum a fost interpretată hotărârea de către domnul Schräder, a „impus exigențe excesive” cu privire la argumentarea sa ori că i-a „reproșat” că nu a furnizat elemente de probă mai specifice;

15 — A se vedea punctele 25, 26 și 36 de mai sus.

16 — Trebuie reținut în special că la punctul 41 din cererea introdusă la Tribunal, domnul Schräder a propus o probă care consta în audierea doamnei Heine în calitate de martor, în vederea confirmării declarațiilor pe care le-a efectuat în cadrul ședinței desfășurate în fața camerei de recurs, iar nu, în mod specific, caracterul incomplet al procesului-verbal.

Tribunalul s-a limitat mai degrabă să indice, atunci când a apreciat valoarea care trebuia recunoscută acestor elemente de probă – și așadar, în opinia noastră, fără a săvârși o eroare de procedură – că explicațiile, mărturiile și rapoartele de expertiză invocate de domnul Schräder nu erau suficiente pentru a respinge concluziile la care a ajuns Bundessortenamt.

46. În sfârșit, în măsura în care domnul Schräder invocă în repetate rânduri – astfel cum procedează în cuprinsul tuturor motivelor prezentate din cadrul prezentului recurs – aprecieri incomplete ale faptelor și critică împrejurarea că Tribunalul a respins probele propuse de el, dorim să semnalăm că, în mod constant, Curtea a hotărât că, în ceea ce privește aprecierea de către Tribunal a cererilor de măsuri de organizare a procedurii sau de cercetare judecătorească formulate de o parte la un litigiu, numai Tribunalul este competent să se pronunțe asupra eventualei necesități de a completa informațiile de care dispune în legătură cu cauzele cu care este sesizat. Caracterul probant al documentelor de procedură sau lipsa acestuia ține de aprecierea sa suverană asupra faptelor, care nu poate fi verificată de Curte în cadrul recursului, cu excepția cazului denaturării elementelor de probă prezentate Tribunalului sau atunci când inexactitatea materială a constatărilor efectuate de către acesta din urmă reiese din documentele depuse la dosar[17]. În opinia noastră, întrucât o astfel de denaturare sau de inexactitate nu a fost demonstrată în prezentul context[18], trebuie respinse motivele prin care se susține că Tribunalul a ignorat probele propuse de el.

47. În lumina considerațiilor precedente, considerăm că primul și al doilea aspect ale primului motiv trebuie respinse.

b) Al treilea, al patrulea și al cincilea aspect ale primului motiv, întemeiate pe erori de drept săvârșite în cadrul aprecierii credibilității declarațiilor domnului van Jaarsveld

i) Principalele argumente

48. Al treilea aspect al primului motiv privește disponibilitatea soiului SUMCOL 01 în Africa de Sud în anul 2002 și este îndreptat împotriva constatării Tribunalului de la punctul 82 din hotărârea atacată, potrivit căreia „cel mult, reclamantul a stabilit că o

17 — A se vedea în acest sens Hotărârea din 10 iulie 2001, Ismeri Europa/Curtea de Conturi (C-315/99 P, Rec., p. I-5281, punctul 19), Hotărârea din 11 septembrie 2008, Germania și alții/Kronofrance (C-75/05 P și C-80/05 P, Rep., p. I-6619, punctul 78), și Hotărârea din 16 decembrie 2008, Masdar (UK)/Comisia (C-47/07 P, Rep., p. I-9761, punctul 99).

18 — A se vedea punctele 41-45 de mai sus.

întreprindere kenyană – Florensis – poseda, la sfârșitul anului 2001, un număr limitat de exemplare în scopul efectuării de teste de productivitate și că o întreprindere sud-africană – Alba-Atlantis – a manifestat un interes pasager, la începutul anului 2002, pentru obținerea unei licențe de distribuire exclusivă a acestui soi în Africa de Sud". Potrivit domnului Schräder, aceste concluzii sunt eronate în măsura în care a demonstrat și împrejurarea că plante din soiul candidat puteau fi obținute în Africa de Sud prin comandă poștală efectuată din Germania. În plus, Tribunalul a ignorat probele propuse de el prin care urmărea să demonstreze că era vorba despre o plantă din soiul candidat care creștea în grădina personală a domnului van Jaarsveld, iar nu despre un specimen al unui soi disponibil în mod obișnuit în pepinierele din Africa de Sud. În plus, domnul Schräder arată că aprecierea formulată de Tribunal era ilogică și denatura elementele de probă în măsura în care și-a însușit concluzia camerei de recurs, potrivit căreia soiul de referință era disponibil în general în pepinierele din Africa de Sud, în pofida faptului că domnul Schräder a afirmat – fără a fi contrazis cu privire la acest aspect – că o întreprindere sud-africană avea interesul să obțină o licență de distribuire exclusivă a acestui soi.

49. Prin intermediul celui de al patrulea aspect al primului motiv, domnul Schräder contestă aprecierea credibilității și a imparțialității domnului van Jaarsveld, în calitatea sa de martor expert în ceea ce privește înregistrarea soiului SUMCOL 01, apreciere efectuată de Tribunal la punctele 84, 93 și 95 din hotărârea atacată. Cu privire la acest aspect, Tribunalul nu a ținut seama de anumite părți ale argumentării sale și a ignorat probele propuse de el care urmăreau să demonstreze că domnul van Jaarsveld avea, de fapt, un interes în a împiedica înregistrarea soiului candidat.

50. Al cincilea aspect al primului motiv este îndreptat, mai exact, împotriva constatării Tribunalului cuprinse la punctul 85 din hotărârea atacată, potrivit căreia domnul Schräder nu a prezentat niciun element care să permită să se pună în mod serios la îndoială credibilitatea afirmațiilor domnului van Jaarsveld. Domnul Schräder susține că Tribunalul nu a luat în considerare, în mod corespunzător, diferite argumente ce demonstrează că credibilitatea domnului van Jaarsveld era îndoielnică.

ii) Apreciere

51. Înainte de toate, criticile prezentate în contextul celui de al treilea, al celui de al patrulea și al celui de al cincilea aspect ale primului motiv sunt îndreptate, în esență, împotriva raționamentului Tribunalului pe baza căruia acesta a respins, la punctul 81 din hotărârea atacată, argumentele prin intermediul cărora domnul Schräder urmărea respingerea tezei reținute de camera de recurs, potrivit căreia experiența permitea să se excludă ca plante

din soiul SUMCOL 01 să fi putut ajunge în grădina personală a domnului van Jaarsveld.

52. Cu toate acestea, la punctele 86 și 87 din hotărârea atacată, Tribunalul a precizat faptul că, chiar dacă am presupune că, astfel cum a încercat să demonstreze domnul Schräder, camera de recurs a reținut în mod eronat această teză, o astfel de eroare nu ar avea niciun efect asupra legalității deciziei atacate deoarece, în orice caz, posibilitatea invocată nu ar putea pune în discuție aprecierea OCSP întemeiată pe rezultatele examenului tehnic, potrivit căreia soiul SUMCOL 01 și soiul van Jaarsveld sunt două soiuri diferite.

53. Prin urmare, este evident că criticile prezentate în cadrul celui de al treilea, al celui de al patrulea și al celui de al cincilea aspect ale primului motiv sunt îndreptate împotriva motivelor hotărârii atacate, care au fost incluse de Tribunal numai cu titlu suplimentar. Întrucât, chiar dacă s-ar presupune că sunt întemeiate, aceste critici nu pot avea ca efect, așadar, anularea hotărârii respective, ele trebuie înlăturate ca fiind inoperante, în conformitate cu o jurisprudență bine stabilită[19].

54. În opinia noastră însă, aceste critici trebuie în orice caz să fie considerate inadmisibile, dat fiind că privesc în special constatările Tribunalului potrivit cărora nu s-a stabilit că soiul SUMCOL 01 era disponibil în Africa de Sud în perioada relevantă, precum și cele potrivit cărora se resping celelalte motive prin care reclamantul a încercat să demonstreze că declarațiile domnului van Jaarsveld nu sunt credibile. Prin contestarea acestor aprecieri, domnul Schräder pune în discuție, în mod evident, aprecierile de fapt efectuate de Tribunal și solicită Curții să înlocuiască, cu privire la aceste aspecte, aprecierea Tribunalului cu propria apreciere[20].

55. În plus, nu considerăm că, în motivarea hotărârii atacate, Tribunalul a denaturat elementele de probă sau și-a întemeiat constatările pe elemente de probă insuficiente[21].

56. Rezultă că al treilea, al patrulea și al cincilea aspect ale primului motiv trebuie respinse.

19 — A se vedea în acest sens, printre altele, Hotărârea din 22 decembrie 1993, Pincherle/Comisia (C-244/91 P, Rec., p. I-6965, punctul 31), Hotărârea din 8 mai 2003, T. Port/Comisia (C-122/01 P, Rec., p. I-4261, punctul 17), și Hotărârea din 19 aprilie 2007, OAPI/Celltech (C-273/05 P, Rep., p. I-2883, punctele 55 și 56).

20 — A se vedea în această privință punctele 33 și 34 de mai sus și jurisprudența citată.

21 — În această privință, facem trimitere de asemenea la punctul 46 de mai sus și la jurisprudența citată.

c) Al șaselea aspect al primului motiv, prin intermediul căruia este invocat caracterul eronat al constatărilor potrivit cărora soiul de referință ar putea fi considerat notoriu

i) Principalele argumente

57. Prin intermediul celui de al șaselea aspect al primului motiv, care face trimitere la punctele 90, 91, 68, 80 și 96 din hotărârea atacată, domnul Schräder arată, în esență, că Tribunalul a săvârșit mai multe erori de drept atunci când a examinat problema dacă soiul van Jaarsveld putea fi considerat în mod corect ca fiind notoriu în sensul articolului 7 alineatul (2) din Regulamentul nr. 2100/94. Aceste erori ar fi cauzate de faptul că Tribunalul neglijase să facă o distincție clară între „soi" și „specie" și utilizase aceste noțiuni, în parte, ca sinonime.

58. Potrivit domnului Schräder, în primul rând, Tribunalul a săvârșit o eroare și a denaturat elemente de probă atunci când a presupus că OCSP, camera de recurs și Bundessortenamt au asimilat soiul de referință van Jaarsveld cu un „soi" descris de dr. Codd. În al doilea rând, hotărârea atacată este contradictorie întrucât la punctele 80 și 96 se menționează faptul că dr. Codd a descris o „specie" botanică *Plectranthus ornatus*, în timp ce la punctul 91 din această hotărâre se face referire la „soiul" *Plectranthus ornatus*. În al treilea rând, Tribunalul a extins obiectul procedurii cu toate că a declarat la punctul 68 din hotărârea atacată că OCSP nu putea invoca pentru prima dată în cadrul procedurii desfășurate în fața sa un „soi" descris de dr. Codd, pentru motivul că acest soi nu fusese luat în considerare de camera de recurs.

ii) Apreciere

59. Prima critică prezentată în cadrul celui de al șaselea aspect al primului motiv este întemeiată pe o interpretare puțin mai restrânsă a punctului 91 din hotărârea atacată.

60. În motivele hotărârii atacate, Tribunalul a examinat al doilea aspect al primului motiv invocat în fața sa, prin intermediul căruia domnul Schräder a susținut că în mod eronat a considerat OCSP că soiul de referință era notoriu și, în special, că domnul van Jaarsveld a declarat în mod eronat că plantele în discuție proveneau dintr-un soi care era disponibil de mulți ani în magazinele de produse de grădinărit din Africa de Sud. El afirma, în

special, că singurul lucru care a fost dovedit era existența unei plante izolate ce crește în grădina personală a domnului van Jaarsveld[22].

61. În răspuns la această critică, Tribunalul a indicat, la punctul 91 din hotărârea atacată, că domnul Schräder nu a prezentat nicio argumentare specifică și nici elemente de probă specifice în susținerea celui de al doilea aspect al motivului, prin care, astfel cum l-a rezumat Tribunalul, „se contesta asimilarea soiului de referință ce provenea din grădina domnului van Jaarsveld cu soiul sud-african al speciei *Plectranthus ornatus* descris în publicațiile științifice în discuție, asimilare efectuată astfel de camera de recurs și avută în vedere în declarațiile domnului van Jaarsveld și în cele ale doamnei Sadie". Tribunalul a concluzionat că respectiva cameră de recurs „a efectuat în mod corect această asimilare" pe baza diferitelor declarații ale domnului van Jaarsveld.

62. În consecință, sensul pasajului citat anterior nu consta în asimilarea unui „soi" cu o „specie"[23], ci, mai degrabă, în respingerea tezei conform căreia specimenul trimis ca soi de referință aparținea unei plante izolate din grădina domnului van Jaarsveld și, prin opoziție, în confirmarea constatării camerei de recurs, reprodusă la punctul 90 din hotărârea atacată, aceea că, în lumina unor factori diferiți precum declarațiile domnului van Jaarsveld și ale doamnei Sadie (de la Ministerul Agriculturii din Africa de Sud) și descrierea furnizată de dr. L. E. Codd, „butașii trimiși erau din specia *P. ornatus*, astfel cum este cultivată în Africa de Sud".

63. În consecință, considerăm că nu se poate susține că Tribunalul a denaturat sensul deciziei atacate.

64. Al doilea motiv constă în existența unei contradicții între punctele 80, 81 și 91, datorită pretinsei confuzii dintre noțiunile „soi" și „specie".

65. În această privință, problema dacă motivarea unei hotărâri a Tribunalului este contradictorie sau insuficientă reprezintă o problemă de drept care poate fi invocată, ca atare, în cadrul unui recurs[24].

22 — A se vedea punctul 55 din hotărârea atacată.

23 — Trebuie să se rețină că, la punctul 91 din hotărârea atacată, Tribunalul se referă la asimilarea *soiului* de referință cu *soiul* sud-african al *speciei Plectranthus ornatus*.

24 — În acest sens a se vedea, printre altele, Hotărârea din 25 ianuarie 2007, Sumitomo Metal Industries și Nippon Steel/Comisia (C-403/04 P și C-405/04 P, Rep., p. I-729, punctul 77 și jurisprudența citată).

66. Cu toate acestea, din cuprinsul punctelor din hotărârea atacată la care face referire domnul Schräder nu reiese că Tribunalul nu a ținut seama în mod corespunzător de distincția dintre noțiunile „soi" și „specie". Dimpotrivă, Tribunalul a recunoscut, la punctul 80 din hotărârea atacată, că *Plectranthus ornatus* este o specie din care fac parte numeroase soiuri și, la punctul 91, Tribunalul a făcut referire la soiul sud-african al speciei *Plectranthus ornatus*.

67. În plus, în măsura în care domnul Schräder susține că, la punctul 91 din hotărârea atacată, Tribunalul a sugerat în mod incorect că dr. Codd a descris în publicațiile sale un soi de *Plectranthus ornatus* în locul speciei adecvate, trebuie reținut că se poate susține că, în orice caz, nu există în acest context o contradicție absolută, cu atât mai mult cu cât fiecare specie – prin însăși natura acestei noțiuni – există numai prin diferitele sale soiuri și, pentru acest motiv, o descriere detaliată a unei specii botanice nu poate fi desprinsă cu ușurință din soiurile pe care le cuprinde.

68. În lumina considerațiilor precedente, nu ni se pare că Tribunalul a înțeles greșit distincția dintre noțiunile „soi" și „specie", astfel încât raționamentul său să fie contradictoriu sau viciat ca urmare a concluziilor eronate.

69. În sfârșit, în măsura în care al treilea motiv, prin care se invocă o extindere a obiectului procedurii, se dovedește a fi întemeiat pe o interpretare restrânsă a punctului 91 din hotărârea atacată, acesta trebuie de asemenea respins ca nefondat.

70. În consecință, considerăm că al șaselea aspect al primului motiv trebuie respins.

71. Din considerațiile precedente, rezultă că primul motiv trebuie respins în totalitate.

2. Al doilea motiv

a) Primul, al doilea și al treilea aspect ale celui de al doilea motiv, prin care se arată că, în măsura în care se confirmă că s-ar fi putut ține seama de publicații pentru a stabili că soiul de referință era notoriu, hotărârea atacată este afectată de contradicții vădite, de erori referitoare la instrumentarea cauzei și de încălcarea dreptului comunitar

i) Principalele argumente

72. Primul aspect al celui de al doilea motiv se referă la punctele 96-100 din hotărârea atacată și privește, încă o dată, distincția dintre specia botanică și soi. Potrivit domnului Schräder, având în vedere că Tribunalul a omis să recunoască faptul că publicațiile științifice cuprind descrieri ale speciilor botanice, iar nu ale soiurilor, motivarea sa este din nou vădit contradictorie. În această privință, el susține că punctele 80 și 96 din hotărârea atacată ilustrează că Tribunalul consideră *Plectranthus ornatus* o specie care cuprinde mai multe soiuri și, în consecință, consideră descrierile din publicațiile în discuție ca descrieri ale unei specii botanice, în timp ce documentul TG/1/3 al UPOV, citat de Tribunal, se referă numai la descrierea detaliată a unui „soi" botanic. În plus, constatările Tribunalului de la punctul 80 din hotărârea atacată nu sunt conforme cu domeniul de aplicare al examinării sale, astfel cum este definit la punctul 66 din această hotărâre.

73. Prin intermediul celui de al doilea aspect al celui de al doilea motiv, domnul Schräder susține că – astfel cum rezultă și din primul aspect al acestui motiv – instrumentarea cauzei efectuată de OCSP, de camera de recurs și de Tribunal a fost vădit incompletă deoarece nu a fost efectuată nicio comparație între caracteristicile botanice descrise în publicațiile luate în considerare și cele ale soiului candidat.

74. Prin intermediul celui de al treilea aspect al celui de al doilea motiv, domnul Schräder afirmă că, spre deosebire de ceea ce a indicat Tribunalul la punctele 97-99 din hotărârea atacată, dreptul comunitar nu permite, în principiu, să se ia în considerare publicarea unei descrieri detaliate a unui soi de plantă pentru a stabili notorietatea unui soi de referință. În sprijinul acestei afirmații, domnul Schräder face referire la Convențiile UPOV din 1978 și din 1991, la dreptul german și la dreptul brevetelor.

ii) Apreciere

75. La fel ca al șaselea aspect al primului motiv, primul, al doilea și al treilea aspect ale celui de al doilea motiv repun în discuție

constatările pe baza cărora Tribunalul a confirmat că respectiva cameră de recurs avea dreptul să aprecieze că soiul de referință era notoriu.

76. În măsura în care primul aspect al celui de al doilea motiv se suprapune cu cel de al șaselea aspect al primului motiv, facem trimitere la observațiile pe care le-am formulat mai sus[25]. În ceea ce privește în special punctul 98 din hotărârea atacată, se precizează numai că, potrivit documentului TG/1/3 al UPOV, publicarea unei descrieri detaliate a unui soi de plantă figurează, printre altele, printre elementele care trebuie luate în considerare pentru stabilirea notorietății. Această afirmație urmărea să coroboreze interpretarea articolului 7 alineatul (2) din Regulamentul nr. 2100/94, interpretare efectuată de Tribunal la punctul 99 din hotărârea atacată, potrivit căreia publicarea unei descrieri detaliate poate fi luată în considerare în temeiul acestei dispoziții. Chiar dacă, astfel cum a reținut chiar Tribunalul la punctul 97 din hotărârea atacată, tocmai cuprinsul normelor UPOV vizează publicarea unei descrieri detaliate a unui „soi" de plantă, această împrejurare nu este suficientă ca atare pentru a se stabili că, atunci când se admite posibilitatea luării în considerare de către camera de recurs a descrierilor detaliate din lucrările în discuție, hotărârea atacată este afectată de o contradicție vădită.

25 — A se vedea punctele 66 și 67 de mai sus.

77. În ceea ce privește al doilea aspect al celui de al doilea motiv, este necesar să se amintească, în primul rând, că în cadrul prezentului recurs nu trebuie examinată legalitatea procedurii sau, în special, legalitatea instrumentării cauzei în fața OCSP și a camerei de recurs, ci mai degrabă legalitatea procedurii din fața Tribunalului.

78. În al doilea rând, în partea din hotărâre împotriva căreia sunt îndreptate prezentele motive, Tribunalul a cercetat numai dreptul camerei de recurs de a lua în considerare publicațiile științifice în discuție pentru a stabili dacă soiul de referință era notoriu. Prin urmare, nu se poate afirma în mod valabil că instrumentarea cauzei de către Tribunal a fost vădit incompletă pentru motivul că nu s-a efectuat nicio comparație între caracteristicile botanice descrise în aceste publicații și cele ale soiului candidat.

79. În ceea ce privește al treilea aspect al celui de al doilea motiv, trebuie să se sublinieze că, astfel cum în mod corect a indicat Tribunalul la punctul 99 din hotărârea atacată, articolul 7 alineatul (2) din Regulamentul nr. 2100/94 menționează anumite cazuri în care, „în special", existența unui alt soi este considerată notorie, dar că această dispoziție nu cuprinde o listă exhaustivă a factorilor

care pot fi luați în considerare în acest sens și nici vreo altă normă care să limiteze instrumentarea cauzei.

80. În plus, faptul că articolul 7 din versiunea din 1991 a Convenției UPOV, pe care se întemeiază domnul Schräder în cadrul acestui aspect al motivului, nu menționează în mod expres – contrar versiunii din 1978 a acestei convenții – descrierea detaliată într-o publicație ca factor care poate fi luat în considerare nu înseamnă că s-a demonstrat că nu ar fi admisibil, în temeiul articolului 7 alineatul (2) din Regulamentul nr. 2100/94, să se utilizeze acest element de probă. De asemenea, comparațiile efectuate cu dreptul german și cu dreptul brevetelor nu sunt concludente cu privire la interpretarea acestui regulament.

81. Într-adevăr, nu ni se pare că există motive imperative care să justifice excluderea, cu caracter general, a posibilității de a lua în considerare publicațiile științifice în sensul articolului 7 alineatul (2) din Regulamentul nr. 2100/94. Măsura în care o anumită publicație stabilește sau contribuie la stabilirea faptului că un soi de referință determinat este notoriu reprezintă o problemă total diferită, care trebuie apreciată în funcție de împrejurările fiecărui caz și, în special, ținând seama de conținutul specific al publicației respective.

82. În opinia noastră, Tribunalul putea concluziona, așadar, fără a săvârși o eroare de drept, că respectiva cameră de recurs era îndreptățită să ia în considerare descrierile detaliate cuprinse în lucrările în discuție pentru a stabili dacă soiul de referință era notoriu.

83. În sfârșit, trebuie observat că aceste publicații nu constituiau în orice caz decât unul dintre diferiții factori pe care camera de recurs i-a luat în considerare pentru a stabili că soiul de referință van Jaarsveld era notoriu.

84. Rezultă că primul, al doilea și al treilea aspect ale celui de al doilea motiv trebuie respinse.

b) Al patrulea aspect al celui de al doilea motiv, prin care se afirmă că Tribunalul a săvârșit o eroare cu privire la argumentele domnului Schräder referitoare la încălcarea articolului 62 din Regulamentul nr. 2100/94

i) Principalele argumente

85. Prin intermediul celui de al patrulea aspect al celui de al doilea motiv, domnul Schräder arată că Tribunalul a considerat în mod greșit, la punctul 104 din hotărârea atacată, că teza sa, evocată la punctul 103 din această hotărâre și potrivit căreia OCPS ar fi trebuit să recunoască împrejurarea că soiul SUMCOL 01 era net diferit, se află în contradicție aparentă cu teza dezvoltată de domnul Schräder, conform căreia soiul candidat SUMCOL 01 și soiul de referință van Jaarsveld erau unul și același soi. Pretinsa contradicție nu există în măsura în care, dacă – astfel cum susține domnul Schräder – plantele trimise de domnul van Jaarsveld aparțineau soiului SUMCOL 01, nu exista „soiul de referință" de care SUMCOL 01 nu se distingea cu claritate.

ii) Apreciere

86. În primul rând, dorim să subliniem că în contextul celui de al treilea aspect al primului motiv formulat în fața Tribunalului, domnul Schräder a argumentat, astfel cum Tribunalul a reținut la punctul 103 din hotărârea atacată, că OCSP ar fi trebuit să considere că soiul SUMCOL 01 era în mod evident distinct. Întrucât prin intermediul primului aspect al acestui motiv domnul Schräder a încercat să demonstreze că soiul candidat și soiul trimis de domnul van Jaarsveld erau în realitate același soi, Tribunalul putea să declare la punctul 104, fără să săvârșească în această privință o eroare de drept, că aceste două teze erau în contradicție aparentă.

87. În al doilea rând, potrivit Tribunalului, faptul că argumentele domnului Schräder prezentate în cadrul celui de al treilea aspect al primului motiv erau întemeiate pe o premisă eronată rezulta, în orice caz, cu claritate încă de la examinarea primelor două aspecte ale primului motiv, astfel cum reiese din cuprinsul punctului 105 din hotărârea atacată.

88. În consecință, motivul prin care se invocă faptul că Tribunalul a considerat în mod greșit că tezele susținute de domnul Schräder erau contradictorii – chiar presupunând că ar fi întemeiat – nu poate fi reținut și nu poate afecta validitatea hotărârii.

89. În consecință, al patrulea aspect al celui de al doilea motiv trebuie respins.

c) Al cincilea aspect al celui de al doilea motiv prin intermediul căruia se invocă erori de drept în aprecierea participării doamnei Heine la ședința desfășurată în fața camerei de recurs

i) Principalele argumente

90. Prin intermediul acestui aspect al celui de al doilea motiv, domnul Schräder susține că, atunci când a apreciat, la punctele 129-131 din hotărârea atacată, participarea doamnei Heine la ședința desfășurată în fața camerei de recurs, Tribunalul a încălcat articolul 60 alineatul (1) și articolul 15 alineatul (2) din Regulamentul nr. 1239/95. În primul rând, în opinia domnului Schräder, Tribunalul a ignorat faptul că, în conformitate cu articolul 60 alineatul (1) din Regulamentul nr. 1239/95, adoptarea unei măsuri de cercetare este cerută și în ceea ce privește participarea la ședință a unei părți. Astfel, chiar dacă doamna Heine s-a prezentat în calitate de agent al OCSP, iar nu în calitate de martor sau de expert, ea ar fi trebuit să fie convocată în mod formal la ședință. În al doilea rând, în mod incorect s-ar fi precizat că doamna Heine avea calitatea de „agent”[26] al OCSP, deoarece în acea perioadă era angajată a Bundessortenamt. În al treilea rând, nici OCSP, nici camera de recurs nu ar fi furnizat dovezi în susținerea afirmației sale potrivit căreia doamna Heine putea, în lumina cerințelor prevăzute la articolul 15 alineatul (2) din Regulamentul nr. 1239/95, să acționeze în mod valabil în numele OCSP.

ii) Apreciere

91. Trebuie precizat în primul rând că, în ceea ce privește motivul invocat de domnul Schräder prin care se susține, contrar celor afirmate de Tribunal la punctul 130 din hotărârea atacată, că doamna Heine era o angajată a Bundessortenamt, iar nu a OCSP, se dovedește că această critică este întemeiată pe o eroare de traducere din versiunea germană a hotărârii atacate. Cu toate acestea, rezultă cu claritate, atât din versiunea franceză, cât și din versiunea engleză a hotărârii și din contextul pasajului respectiv că Tribunalul indică în realitate că doamna Heine s-a prezentat în calitate de „agent” al OCSP și, în consecință, în calitate de reprezentant al acestuia.

92. În al doilea rând, întrucât doamna Heine a acționat la ședință în numele OCSP care, în conformitate cu articolul 68 din Regulamentul

26 — Versiunea germană a hotărârii atacate utilizează noțiunea „Bedienstete”, și anume angajată (în sectorul public).

nr. 2100/94, este el însuși parte la procedura de recurs, iar nu în nume propriu și nici, *a fortiori,* în calitate de martor sau de expert, Tribunalul nu a încălcat articolul 60 alineatul (1) din Regulamentul nr. 1239/95 atunci când a confirmat la punctul 130 din hotărârea atacată că prezența acesteia la ședință nu impunea adoptarea unei măsuri de cercetare în sensul acestei dispoziții.

93. În acest context, în al treilea rând, Tribunalul a reținut că OCSP arată în mod corect că, în temeiul articolului 15 alineatul (2) din Regulamentul nr. 1239/95, actele îndeplinite de doamna Heine în conformitate cu acordul încheiat între OCSP și Bundessortenamt referitor la examinarea tehnică au calitatea de acte ale OCSP, opozabile terților.

94. Domnul Schräder nu a furnizat dovezi în susținerea afirmației sale potrivit căreia Tribunalul a săvârșit o eroare de drept atunci când a făcut această constatare sau când a aplicat articolul 15 alineatul (2) din Regulamentul nr. 1239/95, în măsura în care s-a limitat să susțină că nici OCSP, nici camera de recurs nu au demonstrat că erau îndeplinite condițiile unei reprezentări valabile a OCSP prin intermediul doamnei Heine.

95. Rezultă că al cincilea aspect al celui de al doilea motiv nu este întemeiat.

96. În opinia noastră, este necesar, așadar, să se concluzioneze că al doilea motiv trebuie de asemenea respins în totalitate.

97. În temeiul tuturor considerațiilor precedente, apreciem că se impune respingerea în întregime a recursului.

VII — Cheltuieli de judecată

98. Potrivit articolului 69 alineatul (2) din Regulamentul de procedură, aplicabil procedurii de recurs în temeiul articolului 118 din același regulament, partea care cade în pretenții este obligată, la cerere, la plata cheltuielilor de judecată. Întrucât OCSP a solicitat obligarea domnului Schräder la plata cheltuielilor de judecată, iar acesta a căzut în pretenții, se impune obligarea sa la plata cheltuielilor de judecată.

VIII — Concluzie

99. Pentru motivele expuse mai sus, propunem Curții să dispună:

1) respingerea recursului;

2) obligarea domnului Schräder la plata cheltuielilor de judecată.